

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (četvrto prošireno vijeće)

16. prosinca 2020.*

„Tržišno natjecanje – Udruženje poduzetnika – Natjecanja u brzom klizanju – Odluka kojom se utvrđuje povreda članka 101. UFEU-a – Pravilnik sportskog saveza – Usklađivanje prava tržišnog natjecanja iposebnosti sporta – Sportsko kladenje – Sportski arbitražni sud – Smjernice o metodi za utvrđivanje kazni – Teritorijalno područje primjene članka 101. UFEU-a – Ograničenje tržišnog natjecanja s obzirom na cilj – Korektivne mjere”

U predmetu T-93/18,

International Skating Union, sa sjedištem u Lausanni (Švicarska), koji zastupa J.-F. Bellis, odvjetnik,
tužitelj,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju H. van Vliet, G. Meessen i F. van Schaik, u svojstvu agenata,
tuženik,

koju podupiru

Mark Jan Hendrik Tuitert, sa stalnom adresom u Hoogmadeu (Nizozemska),

Niels Kerstholt, sa stalnom adresom u Zeistu (Nizozemska),

i

European Elite Athletes Association, sa sjedištem u Amsterdamu (Nizozemska),

koje zastupaju B. Braeken i J. Versteeg, odvjetnici,

intervenijenti,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a za poništenje Odluke Komisije C (2017) 8230 *final* od 8. prosinca 2017. u vezi s postupkom primjene članka 101. UFEU-a i članka 53. Sporazuma o EGP-u (predmet AT/40208 – Pravila o prihvatljivosti Međunarodnog klizačkog saveza).

OPĆI SUD (četvrto prošireno vijeće),

u sastavu: S. Gervasoni, predsjednik, L. Madise, P. Nihoul, R. Frendo (izvjestiteljica) i J. Martín y Pérez de Nanclares, suci,

* Jezik postupka: engleski

tajnik: E. Artemiou, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 12. lipnja 2020.,

donosi sljedeću

Presudu

I. Činjenice iz kojih proizlazi spor

A. Međunarodni klizački savez

- 1 International Skating Union (u daljnjem tekstu: tužitelj ili ISU) jedini je međunarodni sportski savez kojeg priznaje Međunarodni olimpski odbor (MOO) i koji je nadležan za uređenje i upravljanje umjetničkim i brzim klizanjem na svjetskoj razini.
- 2 Tužitelja čine nacionalni savezi koji upravljaju umjetničkim i brzim klizanjem na ledu na nacionalnoj razini (u daljnjem tekstu: članovi). Oni se sastoje od lokalnih klubova i klizačkih udruga, čiji se pojedinačni sportaši profesionalno bave umjetničkim klizanjem ili brzim klizanjem.
- 3 Tužitelj također obavlja gospodarsku djelatnost organiziranjem najvažnijih međunarodnih natjecanja u brzom klizanju, na kojima ima sva prava. Međunarodna natjecanja koja organizira tužitelj obuhvaćaju, među ostalim, europska prvenstva i svjetska prvenstva u brzom klizanju na dugim stazama i na kratkim stazama te svjetski kup u brzom klizanju na dugim stazama i svjetski kup u brzom klizanju na kratkim stazama. Osim toga, tužitelj organizira, u obliku međunarodnih natjecanja, natjecanja u brzom klizanju na Zimskim olimpijskim igrama.

B. Pravila koja je utvrdio tužitelj

- 4 Tužitelj je, kao tijelo zaduženo za upravljanje umjetničkim klizanjem i brzim klizanjem na ledu na svjetskoj razini, odgovoran, među ostalim, za određivanje pravila o članstvu koja su njegovi članovi i pojedinačni klizači dužni poštovati.
- 5 Pravila koja je utvrdio tužitelj pojašnjena su u njegovim statutima, koji uključuju njegovu „osnivanje” i postupovne odredbe, opće i posebne propise, tehnička pravila, etički kodeks, antidopinška pravila, pravila o postupcima za sprečavanje dopinga i sve važeće tužiteljeve obavijesti.
- 6 Među tim skupom pravila, pravila 102. i 103. tužiteljevih općih propisa (u daljnjem tekstu: pravila o prihvatljivosti) određuju uvjete pod kojima klizači mogu sudjelovati u natjecanjima u brzom klizanju i umjetničkom klizanju koja su u tužiteljevoj nadležnosti. Pravila o prihvatljivosti od 1998. predviđaju „sveobuhvatan sustav prethodnih odobrenja” (u daljnjem tekstu: sustav prethodnog odobrenja) prema kojem klizači mogu sudjelovati samo na natjecanjima koja su odobrili tužitelj ili njegovi članovi, u organizaciji tužiteljevih ovlaštenih predstavnika i u skladu s njegovim pravilima. Za potrebe ovog predmeta, relevantne verzije pravila o prihvatljivosti su one iz lipnja 2014. (u daljnjem tekstu: pravila o prihvatljivosti iz 2014.) i iz lipnja 2016. (u daljnjem tekstu: pravila o prihvatljivosti iz 2016.).
- 7 Što se tiče pravila o prihvatljivosti iz 2014., iz zajedničkog tumačenja pravila 102. stavka 2. točke (c) i pravila 102. stavka 7. te pravila 103. stavka 2. proizlazi da se u slučaju sudjelovanja na natjecanju koje tužitelj ili jedan od njegovih članova nisu odobrili, profesionalni klizači i tužiteljevi predstavnici izlažu sankciji doživotnog isključenja sa svih natjecanja koja organizira tužitelj.

- 8 Prema pravilu 102. stavku 1. točki (a) podtočki i., u verziji iz 2014., osoba „može sudjelovati u aktivnostima i natjecanjima koja spadaju u nadležnost ISU-a ako ta osoba poštuje načela i politike ISU-a kako su utvrđene u statutima ISU-a”.
- 9 Pravilo 102. stavak 1. točka (a) podtočka ii. od 2002. godine propisivalo je da je „uvjet prihvatljivosti [bio] namijenjen osiguranju odgovarajuće zaštite gospodarskih i drugih interesa ISU-a, koji koristi svoje financijske prihode za upravljanje i razvoj sportskih disciplina ISU-a i za potporu ili u korist članova ISU-a i njihovih klizača”.
- 10 U lipnju 2016. pravila o prihvatljivosti bila su revidirana kako bi se, među ostalim, izmijenila pravila o izricanju sankcija. Od tada se, u skladu s pravilom 102. stavkom 7., sankcije u slučaju sudjelovanja sportaša na natjecanju koje je u tužiteljevoj nadležnosti, a koje on nije odobrio, određuju s obzirom na težinu povrede. Sustav predviđa upozorenje u slučaju prve povrede, sankciju isključenja do pet godina u slučaju nesavjesnog sudjelovanja na neovlaštenim natjecanjima, sankciju isključenja do deset godina u slučaju svjesnog sudjelovanja na neovlaštenim natjecanjima i, naposljetku, sankciju doživotnog isključenja zbog vrlo teških povreda, a osobito u slučaju sudjelovanja na neovlaštenim natjecanjima koja dovode u opasnost tužiteljev integritet i nadležnost.
- 11 Osim toga, u verziji iz 2016. uklonjeno je pozivanje na odgovarajuću zaštitu tužiteljevih gospodarskih interesa, koje se nalazi u pravilima prihvatljivosti iz 2014. Novo pravilo 102. stavak 1. točka (a) podtočka ii. od tada propisuje da je „uvjet prihvatljivosti namijenjen osiguranju odgovarajuće zaštite etičkih vrijednosti, statutom određenih ciljeva i drugih legitimnih interesa” tužitelja „koji koristi svoje financijske prihode za upravljanje i razvoj sportskih disciplina ISU-a i za potporu ili u korist članova ISU-a i njihovih klizača”.
- 12 Uz to, valja napomenuti da, od 30. lipnja 2006., članak 25. tužiteljeva statuta (u daljnjem tekstu: pravilnik o arbitraži) predviđa da klizači mogu podnijeti pritužbu protiv odluke o neprihvatljivosti samo pred Sportskim arbitražnim sudom (u daljnjem tekstu: CAS) sa sjedištem u Lausanni (Švicarska).
- 13 Tužitelj je 25. listopada 2015. objavio obavijest br. 1974 naslovljenu „Otvorena međunarodna natjecanja” kojom se utvrđuje postupak za dobivanje odobrenja za organizaciju otvorenog međunarodnog natjecanja u okviru sustava prethodnog odobrenja. Taj se postupak primjenjuje kako na članove tako i na vanjske organizatore.
- 14 Obavijest br. 1974 predviđa da sva ta natjecanja mora prethodno odobriti tužiteljevo vijeće i moraju biti organizirana u skladu s njegovim pravilima. Što se tiče roka predviđenog za podnošenje zahtjeva za odobrenje, navedena obavijest pravi razliku između članova i vanjskih organizatora. Naime, vanjski organizatori moraju svoje zahtjeve podnijeti najmanje šest mjeseci prije datuma predviđenog za natjecanje, dok se taj rok za članove skraćuje na tri mjeseca.
- 15 Osim toga, obavijest br. 1974 nabraja čitav niz općih, financijskih, tehničkih, sportskih i etičkih zahtjeva koje organizator mora ispuniti. Najprije, iz te obavijesti proizlazi da svaki zahtjev za odobrenje mora biti popraćen tehničkim i sportskim informacijama, kao što su informacije o mjestu natjecanja i iznosu nagrada koje će se dodjeljivati, kao i općenitim i financijskim informacijama, kao što su, među ostalim, poslovni planovi, proračun i televizijsko praćenje događaja. Nadalje, kako bi ispunio etičke zahtjeve, organizator i svaka osoba koja s njim surađuje dužni su podnijeti izjavu kojom se potvrđuje da prihvaćaju tužiteljev etički kodeks i, osobito, da se obvezuju da neće biti uključeni u djelatnosti povezane s kladjenjem. Naposljetku, obavijest br. 1974 određuje da tužitelj zadržava pravo zahtijevati dodatne informacije za svaku od tih kategorija zahtjeva.

- 16 Što se konkretno tiče etičkih zahtjeva, članak 4. točka (h) tužiteljeva etičkog kodeksa od 25. siječnja 2012. određuje da se svi oni koji s njim surađuju, bez obzira na to po kojoj osnovi, moraju „suzdržati od sudjelovanja u bilo kojem obliku kladenja ili podržavanja bilo kojeg oblika kladenja ili igara na sreću povezanih s bilo kojim natjecanjem ili aktivnošću u nadležnosti ISU-a”.
- 17 Obavijest br. 1974 ovlašćuje tužitelja da prihvati ili odbije zahtjev za odobrenje, osobito na temelju zahtjeva navedenih u spomenutoj obavijesti i sažetih u točki 15. ove presude kao i na temelju tužiteljevih temeljnih ciljeva, kako su definirani „osobito” u članku 3. stavku 1. njegova statuta. Članak 3. stavak 1. tužiteljeva statuta u bitnome predviđa da su tužiteljevi ciljevi reguliranje, upravljanje i promicanje dviju disciplina klizanja na ledu.
- 18 U slučaju odbijanja zahtjeva, obavijest br. 1974 predviđa da podnositelj zahtjeva može podnijeti pritužbu protiv tužiteljeve odluke pred CAS-om, nakon što, u skladu s njegovim postupovnim pravilima, potpiše sporazum o arbitraži.
- 19 Osim toga, obavijest br. 1974 propisuje da je svaki organizator dužan tužitelju platiti solidarni doprinos, čiji se iznos utvrđuje od slučaja do slučaja za promidžbu i razvoj sportova za koje je tužitelj nadležan na lokalnoj razini.

II. Okolnosti spora

A. Upravni postupak

- 20 Dana 23. lipnja 2014. Europskoj komisiji podnesena je pritužba koju su podnijela dva intervenijenta, Mark Jan Hendrik Tuitert i Niels Kersholt (u daljnjem tekstu: podnositelji pritužbe), profesionalni brzi klizači, koja se odnosi na neusklađenost pravila o prihvatljivosti iz 2014. s člancima 101. i 102. UFEU-a. Žalitelji su između ostalog tvrdili da su ih ta pravila spriječila da sudjeluju na natjecanju u brzom klizanju koje je korejsko društvo Icederby International Co. Ltd planiralo organizirati 2014. godine u Dubaiju (Ujedinjeni Arapski Emirati) (u daljnjem tekstu: Velika nagrada Dubaija). Za to je natjecanje bio predviđen novi format utrka koje bi se održavale na posebnoj ledenoj stazi na kojoj bi se zajedno natjecali klizači na dugim stazama i klizači na kratkim stazama.
- 21 Komisija je 5. listopada 2015. odlučila protiv tužitelja pokrenuti postupak na temelju članka 2. stavka 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 773/2004 od 7. travnja 2004. o postupcima koje Komisija vodi na temelju članka [101.] i [102. UFEU-a] (SL 2004., L 123, str. 18.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 1., str. 298.).
- 22 Tužitelj je 8. siječnja 2016. obavijestio Komisiju da namjerava izmijeniti pravila o prihvatljivosti. Predmetne izmjene odobrio je tužiteljev kongres i stupile su na snagu 11. lipnja 2016.
- 23 Komisija je 27. rujna 2016. poslala tužitelju obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, na koju je on odgovorio 16. siječnja 2017.
- 24 Saslušanje je održano 1. veljače 2017. u okviru upravnog postupka koji je vodila Komisija.
- 25 Tužitelj je 27. travnja 2017. predložio ispunjenje niza obveza kako bi otklonio Komisijinu zabrinutost u vezi s tržišnim natjecanjem. Međutim, ona je smatrala da te obveze nisu dovoljne za otklanjanje istaknutih problema u razumnom roku.
- 26 Komisija je 6. listopada 2017. tužitelju poslala dopis o utvrđenim činjenicama. Potonji je na njega odgovorio 25. listopada 2017.

- 27 Tužitelj je 30. listopada 2017. podnio novi prijedlog ispunjenja niza obveza kako bi otklonio Komisijinu zabrinutost, koja ih je ponovno smatrala nedovoljnima za otklanjanje istaknutih problema.
- 28 Komisija je 8. prosinca 2017. donijela Odluku C(2017) 8230 *final* u vezi s postupkom primjene članka 101. UFEU-a i članka 53. Sporazuma o EGP-u (predmet AT/40208 – Pravila o prihvatljivosti Međunarodnog klizačkog saveza) (u daljnjem tekstu: pobijana odluka).

B. Pobijana odluka

1. Relevantno tržište

- 29 Komisija je zaključila da je relevantno tržište u ovom slučaju svjetsko tržište organizacije i komercijalnog iskorištavanja brzog klizanja (u daljnjem tekstu: relevantno tržište). S obzirom na to, uzimajući u obzir tužiteljevu ulogu kao organizatora najvažnijih natjecanja i regulatornog tijela za tu disciplinu, Komisija je smatrala da pravila o prihvatljivosti ograničavaju tržišno natjecanje čak i ako tržište treba uže definirati (točka 115. obrazloženja pobijane odluke).
- 30 Komisija je primijetila da tužitelj može utjecati na tržišno natjecanje na relevantnom tržištu jer je on upravljačko tijelo i jedino regulatorno tijelo za brzo klizanje te ima ovlast odobravanja međunarodnih natjecanja u toj disciplini. Osim toga, tužitelj je odgovoran za organizaciju najznačajnijih natjecanja u brzom klizanju. Njegovu značajnu tržišnu snagu potvrđuje činjenica da, osim tužitelja i njegovih članova, nijedan poduzetnik nije mogao uspješno ući na relevantno tržište (točke 116. do 134. obrazloženja pobijane odluke).

2. Primjena članka 101. stavka 1. UFEU-a

- 31 Komisija je smatrala da je tužitelj udruženje poduzetnika i da pravila o prihvatljivosti predstavljaju odluku udruženja poduzetnika u smislu članka 101. stavka 1. UFEU-a (točke 147. do 152. obrazloženja pobijane odluke).
- 32 U odjeljku 8.3. pobijane odluke Komisija je zaključila da pravila o prihvatljivosti kako iz 2014. tako i iz 2016. godine imaju za cilj ograničiti tržišno natjecanje u smislu članka 101. stavka 1. UFEU-a. Ona je smatrala, u biti, da navedena pravila ograničavaju mogućnosti profesionalnih brzih klizača da slobodno sudjeluju na međunarodnim natjecanjima koja organiziraju treće osobe te da time potencijalnim organizatorima uskraćuju mogućnost da mu, kao konkurentu, sportaši pruže usluge potrebne za organiziranje tih natjecanja. Došla je do tog zaključka nakon što je ispitala sadržaj navedenih pravila, njihove ciljeve, ekonomski i pravni kontekst u koji su smještena kao i tužiteljevu subjektivnu namjeru da isključi vanjske organizatore (točke 162. do 188. obrazloženja pobijane odluke).
- 33 Budući da je zaključila da pravila o prihvatljivosti predstavljaju ograničenje tržišnog natjecanja s obzirom na cilj, Komisija je istaknula da nije potrebno analizirati učinke navedenih pravila. Međutim, u odjeljku 8.4. pobijane odluke izložila je razloge na temelju kojih može zaključiti da su ta pravila također imala za posljedicu ograničavanje tržišnog natjecanja (točke 189. do 205. obrazloženja pobijane odluke).
- 34 U odjeljku 8.5. pobijane odluke Komisija je ispitala mogu li se pravila o prihvatljivosti izuzeti iz područja primjene članka 101. UFEU-a. U tom pogledu, ona je u biti primijetila da ona ne služe samo posve legitimnim ciljevima, nego da također odgovaraju drugim tužiteljevim interesima, uključujući njegovim gospodarskim interesima. Osim toga, prema Komisijinu mišljenju, pravila o prihvatljivosti djelomično nisu svojstvena zadanim legitimnim ciljevima i u svakom slučaju nisu proporcionalna predmetnim ciljevima (točke 220. i 225. do 266. obrazloženja pobijane odluke).

3. Ocjena pravilnika o arbitraži

- 35 U odjeljku 8.7. pobijane odluke Komisija je priznala da je arbitraža općenito prihvaćena metoda za rješavanje sporova i da činjenica da je arbitražna klauzula zaključena sama po sebi ne predstavlja ograničenje tržišnog natjecanja. Međutim, smatrala je da pravilnik o arbitraži povećava ograničenja tržišnog natjecanja uzrokovana pravilima o prihvatljivosti (točka 269. obrazloženja pobijane odluke).
- 36 S jedne strane, taj se zaključak temeljio na činjenici da, prema Komisijinu mišljenju, pravilnik o arbitraži otežava ostvarivanje djelotvorne sudske zaštite od mogućih tužiteljevih odluka o neprihvatljivosti koje nisu u skladu s člankom 101. UFEU-a. S druge strane, Komisija je primijetila da su sportaši bili prisiljeni prihvatiti pravilnik o arbitraži i isključivu nadležnost CAS-a (točke 270. do 276. obrazloženja pobijane odluke).

4. Izreka

- 37 Komisija je u izreci pobijane odluke stoga zaključila:

„Članak 1.

Međunarodni klizački savez povrijedio je članak 101. [UFEU-a] i članak 53. Sporazuma [o EGP-u] time što je donio i primijenio pravila o prihvatljivosti na brzo klizanje, osobito pravila 102. i 103. Općih propisa ISU-a iz 2014. i 2016. godine. Povreda je započela u lipnju 1998. i traje do danas.

Članak 2.

Međunarodni klizački savez mora otkloniti povredu navedenu u članku 1. i u roku od 90 dana od datuma obavijesti o odluci obavijestiti Komisiju o svim poduzetim mjerama u vezi s time.

Međunarodni klizački savez mora se suzdržati od ponavljanja bilo koje radnje ili prakse opisane u članku 1. i bilo koje radnje ili prakse s jednakim ciljem ili učinkom.

[...]

Članak 4.

Ako Međunarodni klizački savez ne udovolji zahtjevima iz članka 2., Komisija će mu izreći dnevnu novčanu kaznu u visini 5 % njegova prosječnog dnevnog prometa u prethodnoj godini.”

III. Postupak i zahtjevi stranaka

- 38 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 19. veljače 2018. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.
- 39 Komisija je 17. svibnja 2018. tajništvu Općeg suda podnijela odgovor na tužbu.
- 40 Aktima podnesenim tajništvu Općeg suda 1. lipnja 2018. European Elite Athletes Association i podnositelji pritužbi zatražili su intervenciju u potporu Komisijinu zahtjevu.
- 41 Zahtjevi za intervenciju dostavljeni su glavnim strankama koje im se nisu usprotivile. Međutim, one su, u skladu s člankom 144. Poslovnika Općeg suda, zatražile da se određeni povjerljivi podaci iz spisa ne priopće intervenijentima te su u tu svrhu podnijele verziju predmetnih akata koja nije povjerljiva.
- 42 Rješenjem od 12. rujna 2018. predsjednik sedmog vijeća prihvatio je zahtjeve za intervenciju.

- 43 Kako je 25. ožujka 2019. izmijenjen sastav vijeća Općeg suda, na temelju članka 27. stavka 5. Poslovnika ovaj predmet dodijeljen je novoj sutkinji izvjestiteljici koja zasjeda u petom vijeću, kojemu je slijedom toga dodijeljen ovaj predmet.
- 44 Dana 16. listopada 2019. ponovno je izmijenjen sastav vijeća Općeg suda pa je na temelju članka 27. stavka 5. Poslovnika, sutkinja izvjestiteljica raspoređena u četvrto vijeće, kojemu je slijedom toga dodijeljen ovaj predmet.
- 45 Dana 20. prosinca 2019. Opći sud odlučio je na prijedlog četvrtog vijeća i primjenom članka 28. Poslovnika uputiti ovaj predmet proširenom sastavu suda.
- 46 Na prijedlog sutkinje izvjestiteljice, Opći sud (četvrto prošireno vijeće) odlučio je otvoriti usmeni dio postupka te je u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih u članku 89. Poslovnika postavio strankama pisana pitanja, pozivajući ih da na njih odgovore na raspravi. Osim toga, tužitelj je na poziv Općeg suda podnio primjerak obavijesti br. 1974.
- 47 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi pobijanu odluku;
 - naloži Komisiji snošenje troškova.
- 48 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:
- odbije tužbu;
 - naloži tužitelju snošenje troškova.
- 49 Intervenijenti od Općeg suda zahtijevaju da odbije tužbu.

IV. Pravo

- 50 U prilog svojoj tužbi žalitelj je istaknuo osam tužbenih razloga. Svojim prvim tužbenim razlogom u biti tvrdi da je obrazloženje pobijane odluke proturječno. Svojim drugim i trećim tužbenim razlogom on osporava kvalifikaciju prema kojoj pravila o prihvatljivosti ograničavaju tržišno natjecanje s obzirom na cilj i na posljedicu. Svojim četvrtim tužbenim razlogom tužitelj kritizira Komisijine ocjene o tome jesu li pravila o prihvatljivosti svojstvena i proporcionalna ostvarivanju cilja zaštite integriteta brzog klizanja od sportskog kladenja. Svojim petim tužbenim razlogom on se protivi tomu da je Komisija uzela u obzir njegovu odluku o odbijanju dodjele odobrenja za organizaciju Velike nagrade Dubaija, s obzirom na to da ta odluka ne ulazi u teritorijalno područje primjene članka 101. UFEU-a. Svojim šestim tužbenim razlogom tužitelj osporava zaključak prema kojem njegov pravilnik o arbitraži povećava utvrđeno ograničenje tržišnog natjecanja. Sedmim tužbenim razlogom on ističe da je Komisija povrijedila članak 7. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima [101.] i [102. UFEU-a] (SL 2003., L 1, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 1., str. 165.) time što je u članku 2. izreke pobijane odluke izrekla korektivne mjere koje nisu povezane s utvrđenom povredom. Svojim osmim tužbenim razlogom tužitelj osporava članak 4. izreke pobijane odluke iz istih razloga kao što su oni istaknuti u prilog sedmom tužbenom razlogu kao i zbog nejasnoće i nepreciznosti korektivnih mjera.
- 51 Komisija, koju podupiru intervenijenti, osporava sve argumente koje je iznio tužitelj.

A. Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na proturječnosti obrazloženja pobijane odluke

- 52 Svojim prvim tužbenim razlogom tužitelj tvrdi da je pobijana odluka nezakonita jer se temelji na očito proturječnom obrazloženju.
- 53 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, obveza obrazlaganja propisana člankom 296. stavkom 2. UFEU-a predstavlja bitnu procesnu pretpostavku koja se mora razlikovati od pitanja osnovanosti obrazloženja, koje se odnosi na materijalnu zakonitost osporenog akta (vidjeti presudu od 29. rujna 2011., Elf Aquitaine/Komisija, C-521/09 P, EU:C:2011:620, t. 146. i navedenu sudsku praksu; presude od 11. srpnja 2013., Ziegler/Komisija C-439/11 P, EU:C:2013:513, t. 114. i 115., i od 13. prosinca 2016., Printeos i dr./Komisija, T-95/15, EU:T:2016:722, t. 44.), tako da u svrhu provjere poštuje li se obveza obrazlaganja Opći sud ne mora u meritumu ispitati zakonitost razloga koje je Komisija istaknula kako bi opravdala svoju odluku. Slijedom toga, u okviru tužbenog razloga koji se temelji na nedostatnom obrazlaganju ili njegovu nepostojanju, prigovori i argumenti kojima se osporava osnovanost pobijane odluke bespredmetni su i irelevantni (vidjeti presudu od 15. lipnja 2005., Corsica Ferries France/Komisija, T-349/03, EU:T:2005:221, t. 58. i 59. i navedenu sudsku praksu).
- 54 U ovom slučaju tužitelj u potporu svojem prvom tužbenom razlogu iznosi čitav niz argumenata kojima se zapravo dovodi u pitanje osnovanost pobijane odluke. Stoga, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 53. ove presude, treba smatrati da su oni irelevantni u okviru ovog tužbenog razloga. Prema tome, kako bi se ispitao prvi tužbeni razlog, samo valja provjeriti je li, kao što to tvrdi tužitelj, obrazloženje pobijane odluke proturječno.
- 55 U tom pogledu, tužitelj u biti tvrdi da je obrazloženje pobijane odluke proturječno s obzirom na to da je Komisija zaključila da pravila o prihvatljivosti ograničavaju tržišno natjecanje kao takva, a da pritom nije smatrala da sustav prethodnog odobrenja, kojeg su ta pravila dio, nije bio svojstven postizanju legitimnih ciljeva. Ta je proturječnost još jasnija zbog činjenice da je Komisija tvrdila da tužitelj može otkloniti povredu istovremeno zadržavajući svoj sustav prethodnog odobrenja.
- 56 Iz sudske prakse proizlazi da obrazloženje nekog akta mora biti logično i pogotovo ne smije sadržavati unutarnje proturječnosti koje bi otežale dobro razumijevanje razloga na kojima se temelji osporavani akt (vidjeti u tom smislu presude od 10. srpnja 2008., Bertelsmann i Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, t. 169. i od 29. rujna 2011., Elf Aquitaine/Komisija, C-521/09 P, EU:C:2011:620, t. 151.).
- 57 U ovom slučaju Komisija je zaključila da pravila o prihvatljivosti kako ih je tužitelj osmislio i primjenjivao na relevantnom tržištu ograničavaju tržišno natjecanje s obzirom na cilj i s obzirom na posljedicu u smislu članka 101. UFEU-a (vidjeti odjeljke 8.3. do 8.5. pobijane odluke).
- 58 Iz odjeljka 8.5. pobijane odluke proizlazi da je tužitelj tijekom upravnog postupka istaknuo da pravila o prihvatljivosti nisu obuhvaćena zabranom iz članka 101. UFEU-a, osobito s obzirom na to da je sustav prethodnog odobrenja uključen u ta pravila nužan kako bi se osiguralo da se svi organizatori natjecanja u brzom klizanju usklade sa tužiteljevim standardima i ciljevima.
- 59 Međutim, u točki 254. obrazloženja pobijane odluke Komisija je smatrala da za potrebe ovog predmeta nije potrebno zauzeti stajalište o tome je li sustav prethodnog odobrenja svojstven ostvarivanju legitimnih ciljeva. Stoga je iznijela nekoliko razloga u prilog svojem zaključku prema kojem sustav prethodnog odobrenja koji je uspostavio tužitelj nije proporcionalan ciljevima koje želi postići i da je stoga obuhvaćen zabranom iz članka 101. UFEU-a (vidjeti uvodne točke 254. do 258. obrazloženja pobijane odluke).
- 60 Time je Komisija primijenila sudsku praksu prema kojoj ne potpada nužno svaka odluka udruženja poduzetnika koja ograničava slobodu djelovanja stranaka ili jedne od njih pod zabranu iz članka 101. stavka 1. UFEU-a. U skladu s tom sudskom praksom, ograničenja koja proizlaze iz odluke udruženja

poduzetnika nisu obuhvaćena zabranom iz članka 101. UFEU-a ako ispunjavaju dva kumulativna uvjeta. Kao prvo, ograničenje mora biti svojstveno ostvarivanju legitimnih ciljeva i, kao drugo, mora biti proporcionalno tim ciljevima (vidjeti u tom smislu presudu od 18. srpnja 2006., Meca-Medina i Majcen/Komisija, C-519/04 P, EU:C:2006:492, t. 42.).

- 61 U ovom slučaju, kao što je to navedeno u točki 59. ove presude, Komisija je iznijela nekoliko razloga na temelju kojih je zaključila da sustav prethodnog odobrenja ne ispunjava drugi kriterij sudske prakse navedene u točki 60. ove presude, odnosno kriterij proporcionalnosti. Budući da su kriteriji iz te sudske prakse kumulativni, Komisija u pobijanoj odluci nije bila dužna zauzeti stajalište o nerazdvojnoj vezi između ostvarivanja legitimnih ciljeva i predmetnog sustava te stoga njezina odluka nije proturječna.
- 62 Točno je da je Komisija u točki 339. obrazloženja pobijane odluke priznala da je moguće da tužitelj otkloni utvrđenu povredu istovremeno zadržavajući svoj sustav prethodnog odobrenja. Međutim, to utvrđenje ne proturječi zaključku prema kojem pravila o prihvatljivosti ograničavaju tržišno natjecanje, s obzirom na to da je eventualno Komisijino prihvaćanje takvog sustava jasno uvjetovano uvođenjem „znatnih izmjena” kako bi se otklonila povreda, odnosno izmjena kojima je cilj neutralizirati neproporcionalnost navedenog sustava. Iz toga slijedi da, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, Komisija nije odobrila zadržavanje tužiteljeva sustava prethodnog odobrenja kako je osmišljen i u tom pogledu njezino obrazloženje nije proturječno.
- 63 Slijedom toga, prvi tužbeni razlog valja odbiti.

B. Drugi, treći i četvrti tužbeni razlog, koji se temelje na tome da pravila o prihvatljivosti ne ograničavaju tržišno natjecanje s obzirom na cilj i s obzirom na posljedicu te su izvan područja primjene članka 101. UFEU-a

- 64 Svojim drugim, trećim i četvrtim tužbenim razlogom tužitelj osporava, s jedne strane, Komisijine ocjene o postojanju ograničenja tržišnog natjecanja i, s druge strane, zaključak koji je ona izvela prema kojem su pravila o prihvatljivosti obuhvaćena zabranom predviđenom u članku 101. UFEU-a. Opći sud smatra shodnim ove tužbene razloge ispitati zajedno.
- 65 Kako bi bila obuhvaćena zabranom propisanom člankom 101. stavkom 1. UFEU-a, odluka udruženja poduzetnika mora imati „za cilj ili posljedicu” sprečavanje, ograničivanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu. Sukladno ustaljenoj sudskoj praksi Suda od presude od 30. lipnja 1966., LTM (56/65, EU:C:1966:38), alternativnost te pretpostavke, označena veznikom „ili”, dovodi ponajprije do nužnosti razmatranja samog cilja odluka udruženja poduzetnika (vidjeti u tom smislu presude od 26. studenoga 2015., Maxima Latvija, C-345/14, EU:C:2015:784, t. 16. i od 20. siječnja 2016., Toshiba Corporation/Komisija, C-373/14 P, EU:C:2016:26, t. 24.).
- 66 Što se tiče pojma ograničenja s obzirom na cilj, treba podsjetiti da su neke vrste koordinacije između poduzetnika toliko štetne za dobro i uobičajeno funkcioniranje tržišnog natjecanja da se može smatrati da ispitivanje njihovih posljedica nije potrebno (vidjeti u tom smislu presude od 30. lipnja 1966., LTM, 56/65, EU:C:1966:38, str. 359.; od 11. rujna 2014., CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, t. 49., 50. i 58. i navedenu sudsku praksu i od 16. srpnja 2015., ING Pensii, C-172/14, EU:C:2015:484, t. 31.).
- 67 Sukladno sudskoj praksi Suda, kako bi se procijenilo sadržava li neka odluka udruženja poduzetnika dovoljan stupanj štetnosti da bi se mogla smatrati ograničenjem tržišnog natjecanja s obzirom na cilj u smislu članka 101. stavka 1. UFEU-a, valja uzeti u obzir sadržaj njezinih odredbi, ciljeve koje želi postići te ekonomski i pravni kontekst u koji je smještena (vidjeti presudu od 16. srpnja 2015., ING Pensii, C-172/14, EU:C:2015:484, t. 33. i navedenu sudsku praksu).

- 68 Stoga u ovom slučaju valja ispitati pravila o prihvatljivosti, s obzirom na njihove navedene ciljeve i njihov poseban kontekst, koji se osobito sastoji od ovlasti davanja odobrenja kojim raspolažu sportski savezi, kako bi se provjerilo je li Komisija pravilno kvalificirala pravila o prihvatljivosti kao ograničenja tržišnog natjecanja s obzirom na cilj.

1. Obveze koje se nameću sportskom savezu koji ima ovlast davanja odobrenja

- 69 Tužitelj tvrdi da sudska praksa proizašla iz presude od 1. srpnja 2008., MOTOE (C-49/07, EU:C:2008:376, t. 51. i 52.), navedena u bilješci 267. pobijane odluke, nije primjenjiva u ovom slučaju, s obzirom na to da se ta sudska praksa odnosi na primjenu članaka 102. i 106. UFEU-a, a ne članka 101. UFEU-a, kao u ovom slučaju.
- 70 U tom pogledu valja podsjetiti na to da, u skladu s tom sudskom praksom, kada neki propis pravnoj osobi koja sama organizira i gospodarski iskorištava natjecanja povjerava ovlast određivanja osoba ovlaštenih za organiziranje navedenih natjecanja kao i određivanja uvjeta pod kojima su ona organizirana, njime se toj organizaciji daje očita prednost pred njezinim konkurentima. Takvo pravo stoga može navesti poduzetnika koji njime raspolaže da spriječi pristup drugih subjekata predmetnom tržištu. Stoga izvršavanje te regulatorne funkcije mora biti podvrgnuto ograničenjima, obvezama ili kontroli kako bi se spriječilo da predmetna pravna osoba može narušiti tržišno natjecanje promicanjem natjecanja koja organizira ili onih pri čijoj organizaciji sudjeluje (vidjeti u tom smislu presudu od 1. srpnja 2008., MOTOE, C-49/07, EU:C:2008:376, t. 51. i 52).
- 71 Međutim, valja utvrditi da iz presude od 28. veljače 2013., Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas (C-1/12, EU:C:2013:127, t. 88. i 92.), proizlazi da je Sud tu sudsku praksu po analogiji primijenio u predmetu koji se odnosi na primjenu članka 101. UFEU-a na pravila koja je donijelo udruženje poduzetnika koje je istodobno bilo sudionik i regulator relevantnog tržišta kao u ovom slučaju. Stoga treba odbiti tužiteljev argument prema kojem je sudska praksa navedena u točki 70. ove presude primjenjiva samo na jedan predmet koji se odnosi na primjenu članaka 102. i 106. UFEU-a.
- 72 Osim toga, prema tužiteljevu mišljenju, presuda od 28. veljače 2013., Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas (C-1/12, EU:C:2013:127, t. 88. i 92.), ne opravdava primjenu sudske prakse navedene u točki 70. u ovom slučaju jer je Sud u toj presudi primijenio tu sudsku praksu u okviru analize ograničenja s obzirom na posljedicu, a ne ograničenja s obzirom na cilj kao u ovom slučaju. Međutim, iz sudske prakse proizlazi da sporazum može ograničiti tržišno natjecanje s obzirom na cilj u određenom kontekstu, dok bi u drugim okolnostima bila potrebna analiza učinaka sporazuma (vidjeti u tom smislu presudu od 30. siječnja 2020., Generics (UK) i dr., C-307/18, EU:C:2020:52, t. 84.). Iz toga slijedi da činjenica da je Sud kvalificirao pravilnik udruženja revizora kao ograničenje s obzirom na posljedicu ne sprečava da se sudska praksa navedena u točki 70. ove presude primijeni u okviru analize ograničenja s obzirom na cilj.
- 73 U ovom slučaju, kao što to proizlazi iz točke 4. ove presude, tužitelj ima ovlast propisivati pravila u disciplinama koje ulaze u njegovu nadležnost. Iako je točno da mu javna vlast nije prenijela tu regulatornu funkciju kao u predmetima u kojima su donesene presude navedene u točkama 70. i 71. ove presude, ostaje činjenica da on, kao jedini međunarodni sportski savez koji je MOO priznao za predmetne discipline, obavlja regulatornu djelatnost (vidjeti u tom smislu presudu od 26. siječnja 2005., Piau/Komisija, T-193/02, EU:T:2005:22, t. 78.).
- 74 Osim toga, iz točaka 38. do 41. obrazloženja pobijane odluke, koje tužitelj uostalom ne osporava, proizlazi da brzo klizanje stvara vrlo ograničene mogućnosti zarade za veliku većinu profesionalnih klizača. Štoviše, kao što je to Komisija utvrdila u točki 172. obrazloženja pobijane odluke, a da joj tužitelj još uvijek nije proturječio, tužitelj organizira ili nadzire organizaciju najvažnijih natjecanja u brzom klizanju na kojima klizači koji se bave tom disciplinom moraju sudjelovati kako bi zarađivali. Međutim, valja podsjetiti da pravila o prihvatljivosti usvojena pri izvršavanju tužiteljeve regulatorne

funkcije predviđaju sankcije neprihvatljivosti u slučaju sudjelovanja klizača na neodobrenom natjecanju. Budući da se klizačima ne može uskratiti mogućnost sudjelovanja na najvažnijim natjecanjima koja organizira tužitelj, iz toga slijedi da vanjski organizatori koji namjeravaju organizirati natjecanje u brzom klizanju moraju prethodno dobiti tužiteljevo odobrenje ako žele da na njemu sudjeluju klizači.

- 75 Stoga, s obzirom na činjenicu da tužitelj organizira natjecanja i da također ima ovlast odobriti natjecanja koja organiziraju treće osobe, valja utvrditi da ta situacija može dovesti do sukoba interesa. U tim okolnostima, iz sudske prakse navedene u točkama 70. i 71. ove presude proizlazi da je tužitelj prilikom ispitivanja zahtjeva za odobrenje dužan osigurati da te treće osobe ne budu neopravdano lišene pristupa tržištu do te mjere da je tržišno natjecanje na tom tržištu narušeno.
- 76 Slijedom toga, valja ispitati tužiteljeve argumente kojima osporava Komisijinu ocjenu dosega i ciljeva pravila o prihvatljivosti, uzimajući u obzir činjenicu da je on u izvršavanju svoje regulatorne funkcije dužan postupiti u skladu s obvezama koje proizlaze iz sudske prakse navedene u točkama 70. i 71. ove presude.

2. Sadržaj i ciljevi pravila o prihvatljivosti

- 77 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, usklađenost propisa s pravilima prava Europske unije u području tržišnog natjecanja ne može se ocjenjivati apstraktno. Svaki sporazum između poduzetnika ili svaka odluka udruženja poduzetnika koja ograničava slobodu djelovanja stranaka ili jedne od njih ne potpada nužno pod zabranu iz članka 101. stavka 1. UFEU-a. Naime, za potrebe primjene te odredbe na konkretan slučaj prije svega treba voditi računa o globalnom kontekstu u kojem je donesena ili ima učinak odluka udruženja poduzetnika o kojoj je riječ i osobito o njezinim ciljevima. Zatim valja ispitati jesu li ograničenja koja iz toga proizlaze svojstvena postizanju legitimnih ciljeva i jesu li proporcionalna tim ciljevima (vidjeti u tom smislu presude od 19. veljače 2002., Wouters i dr., C-309/99, EU:C:2002:98, t. 97. i od 18. srpnja 2006., Meca-Medina i Majcen/Komisija, C-519/04 P, EU:C:2006:492, t. 42.).
- 78 Što se tiče ciljeva koji se mogu postići, valja podsjetiti da članak 165. stavak 1. drugi podstavak UFEU-a propisuje da Unija doprinosi promidžbi europskog sporta, vodeći pritom računa o specifičnoj prirodi sporta, njegovim strukturama koje se temelje na dobrovoljnim aktivnostima te njegovoj društvenoj i obrazovnoj ulozi. U skladu sa stavkom 2. istog članka, cilj djelovanja Unije je razvijanje europske dimenzije u sportu promicanjem pravednosti i otvorenosti na sportskim natjecanjima i suradnje među tijelima odgovornima za sport te zaštitom tjelesnog i moralnog integriteta sportaša i sportašica, osobito najmlađih među njima.
- 79 Stoga, u okviru analize mogućih opravdanja ograničenja u području sporta, valja uzeti u obzir posebnosti sporta općenito kao i njegovu društvenu i obrazovnu funkciju (vidjeti u tom smislu i po analogiji presudu od 16. ožujka 2010., Olympique Lyonnais, C-325/08, EU:C:2010:143, t. 40.).
- 80 U ovom slučaju tužitelj osporava Komisijine ocjene o sadržaju i ciljevima pravila o prihvatljivosti. Konkretno, on tvrdi da pravila o prihvatljivosti imaju legitiman cilj zaštite integriteta brzog klizanja od rizika povezanih s kladenjem.

a) Sadržaj pravila o prihvatljivosti

- 81 Tužitelj osporava ispitivanje sadržaja pravila o prihvatljivosti i obavijesti br. 1974. Kao prvo, ističe da bi navedena pravila mogla ograničiti tržišno natjecanje s obzirom na cilj samo ako bi ona u potpunosti zabranila klizačima da sudjeluju u natjecanjima koja organiziraju treće osobe, što ovdje nije slučaj.
- 82 Taj argument treba odmah odbaciti jer bi trebalo priznati da se kvalifikacija ponašanja kao ograničenja s obzirom na cilj temelji na uklanjanju svakog tržišnog natjecanja na relevantnom tržištu. Međutim, valja utvrditi da kvalifikacija ograničenja tržišnog natjecanja s obzirom na cilj nije ograničena na

odluke udruženja poduzetnika kojima se uklanja svako tržišno natjecanje. Naime, iz sudske prakse proizlazi da je ta kvalifikacija primjenjiva na svaku odluku udruženja poduzetnika koja sama po sebi pokazuje dovoljan stupanj štetnosti za dobro funkcioniranje tržišnog natjecanja s obzirom na njezin sadržaj, postavljene ciljeve i kontekst u kojem se nalazi (vidjeti u tom smislu presude od 11. rujna 2014., CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, t. 53., i od 19. ožujka 2015., Dole Food i Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, t. 117.).

- 83 Kao drugo, tužitelj tvrdi da se na temelju niti jednog od elemenata koje je Komisija uzela u obzir ne može zaključiti da pravila o prihvatljivosti imaju za cilj ograničiti tržišno natjecanje. Prema njegovu mišljenju, Komisija je uzela u obzir četiri elementa kako bi kvalificirala pravila o prihvatljivosti kao ograničenja tržišnog natjecanja s obzirom na cilj, odnosno nepostojanje izravne veze s legitimnim ciljevima, strogost sankcija, pozivanje na zaštitu gospodarskih interesa tužitelja i nepostojanje veze s natjecanjem ili nizom natjecanja koja on organizira.

1) Nepostojanje izravne veze s legitimnim ciljevima

- 84 Tužitelj tvrdi da je tvrdnja prema kojem pravila o prihvatljivosti nisu izravno povezana s legitimnim ciljevima neosnovana.
- 85 Međutim, kao prvo, valja utvrditi da se pravilima o prihvatljivosti ne objašnjavaju legitimni ciljevi koji se njima žele postići. Točno je, kao što to ističe tužitelj, da pravilo 102. od 1998. godine upućuje na „načela i politike, kako su utvrđena u [njegovim] statutima i [njegovim] pravilima”, te nakon izmjene iz 2016. godine određuje da je „uvjet prihvatljivosti namijenjen osiguranju odgovarajuće zaštite etičkih vrijednosti ISU-a”. Međutim, dok „etičke vrijednosti” mogu proizlaziti iz tužiteljeva etičkog kodeksa, „načela i politike” nisu izričito definirani ili nabrojani u tužiteljevim statutima i pravilima. Stoga ti nejasni izrazi sami po sebi ne omogućuju da se precizno utvrde legitimni ciljevi koje se nastoje postići spomenutim pravilima.
- 86 Kao drugo, valja napomenuti da od 1998. godine do objave obavijesti br. 1974, 20. listopada 2015., pravila o prihvatljivosti nisu predviđala nijedan kriterij za odobravanje natjecanja koje bi treće osobe željele organizirati kao otvorena međunarodna natjecanja. Iz toga slijedi da prije objave te obavijesti tužiteljev pravni okvir nije imao sadržaj koji se odnosi na kriterije odobravanja natjecanja, pa je tužitelj imao potpuno diskreciono pravo prilikom odbijanja odobravanja natjecanja koja su treće osobe namjeravale organizirati.
- 87 Ta diskrecijska ovlast nije bitno izmijenjena objavom obavijesti br. 1974, koja je dopunila sadržaj pravila o prihvatljivosti. Naime, iako navedena obavijest nabraja određen broj općih, financijskih, tehničkih, sportskih i etičkih zahtjeva, ti zahtjevi ipak nisu iscrpni jer se tom obaviješću, među ostalim, određuje da će tužitelj prihvatiti ili odbiti zahtjev za odobravanje, uzimajući u obzir „osobito” zahtjeve koje određuje, što ga ovlašćuje da prihvati ili odbije zahtjev za odobravanje iz razloga različitih od onih koji su izričito predviđeni kao zahtjevi te navedeni u toj obavijesti. Uz to, kao što je to navedeno u točki 15. ove presude, iz sadržaja obavijesti br. 1974 proizlazi da tužitelj zadržava pravo od organizatora zatražiti dodatne informacije povezane s različitim gore navedenim zahtjevima.
- 88 Stoga valja utvrditi da svi zahtjevi iz obavijesti br. 1974 nisu kriteriji za odobrenje koji su jasno definirani, transparentni, nediskriminirajući, provjerljivi i sposobni organizatorima natjecanja jamčiti učinkovit pristup relevantnom tržištu (vidjeti u tom smislu i po analogiji presudu od 28. veljače 2013., Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127, t. 99.).
- 89 Iz tih razmatranja proizlazi da je tužitelj od 1998. godine i čak nakon donošenja obavijesti br. 1974 raspolagao širokom marginom prosudbe za odbijanje odobrenja natjecanja koja su predložile treće osobe, uključujući zbog razloga koji nisu izričito predviđeni, što je moglo dovesti do donošenja odluka

o odbijanju zbog nezakonitih razloga. U tim okolnostima, Komisija je u točkama 163. i 185. obrazloženja pobijane odluke pravilno utvrdila da pravila o prihvatljivosti po svojem sadržaju nisu bila izravno povezana s legitimnim ciljevima na koje se tužitelj pozvao tijekom upravnog postupka.

2) Strogost sankcija

- 90 Tužitelj tvrdi da strogost sankcija nije relevantan element kada je riječ o utvrđivanju ima li sadržaj njegova sustava prethodnog odobrenja za cilj ograničavanje tržišnog natjecanja.
- 91 Međutim, Sud je već presudio da represivna priroda propisa i značaj sankcija primjenjivih u slučaju povrede mogu proizvesti negativne učinke na tržišno natjecanje jer bi one mogle, ako sankcije nisu ograničene na ono što je nužno za osiguranje dobrog odvijanja sportskog natjecanja i za slučaj da se pokažu u konačnici neosnovanima, dovesti do neopravdanog isključenja sportaša s natjecanja i time do narušavanja uvjeta za bavljenje predmetnom sportskom aktivnošću (vidjeti u tom smislu presudu od 18. srpnja 2006., Meca-Medina i Majcen/Komisija, C-519/04 P, EU:C:2006:492, t. 47.).
- 92 U ovom slučaju, prema pravilima o prihvatljivosti, klizači koji sudjeluju na natjecanjima koja nije odobrio tužitelj ili jedan od njegovih članova podliježu sankciji. Kao što to proizlazi iz točke 7. ove presude, pravila o prihvatljivosti do njihove izmjene 2016. godine predviđala su jedinstvenu i iznimno strogu sankciju doživotnog isključenja koja se primjenjivala u svim slučajevima, neovisno o tome je li riječ o prvoj ili ponovljenoj povredi. Stoga se radilo o strogoj sankciji. Iz toga slijedi da su ograničenja koja proizlaze iz pravila o prihvatljivosti iz 2014. godine bila očito neproporcionalna s obzirom na cilj zaštite integriteta klizanja.
- 93 Točno je, kao što to proizlazi iz točke 10. ove presude, da je 2016. godine režim sankcija bio ublažen jer njime više nije predviđena jedinstvena sankcija doživotnog isključenja za sve povrede. Međutim, valja istaknuti činjenicu, koju tužitelj uostalom nije osporio, da klizačka karijera u prosjeku traje osam godina. Stoga valja utvrditi da sankcije predviđene pravilima o prihvatljivosti iz 2016. godine, čak i one čije je trajanje određeno na 5 i 10 godina, i dalje nisu proporcionalne jer se primjenjuju osobito na sudjelovanje na vanjskim natjecanjima koja nisu odobrena.
- 94 Osim toga, pravila o prihvatljivosti iz 2016. godine ne određuju precizno uvjete koji bi omogućili podjelu između različitih kategorija povreda. Konkretno, one jasno ne razlikuju povrede koje su kvalificirane kao „vrlo teške” od onih koje to nisu. Iz toga slijedi da je sustav sankcija slabo predvidljiv i da stoga predstavlja rizik od arbitrarne primjene, što navedenim sankcijama daje pretjerano odvraćajući učinak.
- 95 U tim okolnostima, suprotno onomu što ističe tužitelj, strogost sankcija predviđenih pravilima o prihvatljivosti predstavlja osobito relevantan element u analizi njihova sadržaja. Naime, ta strogost može odvratiti sportaše od sudjelovanja na natjecanjima koja nije odobrio tužitelj, čak i ako ne postoje opravdani razlozi kojima se može opravdati takvo odbijanje i, slijedom toga, može ograničiti pristup tržištu potencijalnim konkurentima koji ne mogu osigurati sudjelovanje sportaša potrebnih za organizaciju njihova sportskog natjecanja.

3) Nepostojanje veze između pravila o prihvatljivosti i tužiteljeva natjecanja ili niza natjecanja

- 96 Tužitelj tvrdi da činjenica da pravila o prihvatljivosti nisu povezana s natjecanjem ili nizom natjecanja koja on organizira nije relevantna u okviru analize ograničenja s obzirom na cilj.
- 97 Međutim, iz zajedničkog tumačenja točaka 166. i 243. obrazloženja pobijane odluke proizlazi da Komisija kritizira činjenicu da pravila o prihvatljivosti ne uvjetuju izricanje sankcije činjenicom da se neodobreno natjecanje na kojem su dotični sportaši sudjelovali podudaralo s tužiteljevim natjecanjem. To razmatranje zapravo nije ništa drugo nego primjer nepostojanja izravne veze s legitimnim ciljevima

na koje se tužitelj pozivao tijekom upravnog postupka i otkriva širok ili čak pretjeran doseg pravila o prihvatljivosti. Naime, navedena pravila omogućuju tužitelju da izrekne sportašima sankcije neprihvatljivosti ako sudjeluju na neodobrenim natjecanjima, čak i ako u tužiteljevu kalendaru nije predviđeno nikakvo natjecanje u isto vrijeme i čak ako dotični sportaši iz bilo kojeg razloga ne mogu sudjelovati na natjecanjima koja organizira tužitelj. Stoga valja odbiti tužiteljev prigovor prema kojem utvrđenje iz točaka 166. i 243. obrazloženja pobijane odluke nije relevantno.

- 98 Što se tiče argumenata koji se odnose na pozivanje na zaštitu tužiteljevih gospodarskih interesa, oni su ispitani u točkama 106. do 111. ove presude u okviru analize ciljeva pravila o prihvatljivosti.

b) Ciljevi koji se žele postići pravilima o prihvatljivosti

- 99 Prigovori koje je tužitelj istaknuo u pogledu Komisijina ispitivanja ciljeva pravila o prihvatljivosti mogu se podijeliti na dva dijela. S jedne strane, on svojim četvrtim tužbenim razlogom osporava zaključak prema kojem pravila o prihvatljivosti nisu opravdana legitimnim ciljem zaštite integriteta brzog klizanja od rizika povezanih s kladenjem. S druge strane, u okviru svojeg drugog tužbenog razloga tužitelj tvrdi da je Komisija, oslanjajući se na pozivanje na zaštitu gospodarskih interesa iz pravila o prihvatljivosti iz 2014. kako bi potkrijepila zaključak prema kojem se njima želi isključiti organizatore konkurentskih događanja, izvršila površnu analizu ciljeva koji se žele postići.

1) Prvi dio, koji se temelji na cilju zaštite integriteta brzog klizanja od rizika povezanih s kladenjem koji se želi postići pravilima o prihvatljivosti

- 100 Valja istaknuti da je tijekom upravnog postupka tužitelj tvrdio da pravila o prihvatljivosti imaju više ciljeva svojstvenih posebnim obilježjima sporta. Međutim, u okviru ovog postupka, iako se tužitelj pozvao na više legitimnih ciljeva, on je iznio detaljne argumente samo u prilog legitimnom cilju zaštite integriteta brzog klizanja od kladenja.
- 101 U tom pogledu valja podsjetiti da je Sud već priznao da je zaštita sportskog integriteta legitiman cilj (presuda od 18. srpnja 2006., Meca-Medina i Majcen/Komisija, C-519/04 P, EU:C:2006:492, t. 43.). Međutim, ostvarivanje legitimnih ciljeva ne može samo po sebi biti dovoljno da se spriječi kvalifikacija ograničenja tržišnog natjecanja s obzirom na cilj ako su sredstva za njihovo postizanje protivna odredbama članka 101. UFEU-a (vidjeti u tom smislu presude od 6. travnja 2006., General Motors/Komisija, C-551/03 P, EU:C:2006:229, t. 64. i navedenu sudsku praksu i od 20. studenoga 2008., Beef Industry Development Society i Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, t. 21.). Osobito valja ispitati jesu li ograničenja o kojima je riječ svojstvena postizanju navedenih ciljeva i jesu li proporcionalna tim ciljevima (vidjeti u tom smislu presude od 19. veljače 2002., Wouters i dr., C-309/99, EU:C:2002:98, t. 97. i od 18. srpnja 2006., Meca-Medina i Majcen/Komisija, C-519/04 P, EU:C:2006:492, t. 42.).
- 102 U ovom se slučaju može smatrati da je tužitelj imao pravo utvrditi pravila kojima se sprječava da sportsko kladenje može dovesti do rizika od manipulacije natjecanjima i sportašima, što je osim toga u skladu s MOO-ovim preporukama od 24. lipnja 2010., naslovljenim „Sportsko kladenje: izazov koji treba prevladati” i Konvencijom o organizaciji sportskih natjecanja koju je 2014. donijelo Vijeće Europe.
- 103 Međutim, čak i pod pretpostavkom da su ograničenja koja proizlaze iz sustava prethodnog odobrenja uspostavljenog u ovom slučaju svojstvena postizanju tog legitimnog cilja koji se odnosi na zaštitu integriteta brzog klizanja od rizika povezanih s kladenjem, ona ipak, osobito zbog razloga iznesenih u točkama 92. do 95. ove presude, prekoračuju ono što je nužno za postizanje takvog cilja u smislu sudske prakse navedene u točki 77. ove presude.

- 104 Stoga valja odbiti tužiteljevu argumentaciju prema kojoj su ograničenja koja proizlaze iz pravila o prihvatljivosti opravdana ciljem zaštite integriteta brzog klizanja od rizika povezanih s kladenjem.

2) Drugi dio, kojim se kritizira oslanjanje Komisije na cilj zaštite tužiteljevih gospodarskih interesa

- 105 Kao prvo, tužitelj kritizira Komisijino korištenje upućivanja na zaštitu njegovih gospodarskih interesa iz pravila o prihvatljivosti iz 2014. godine kako bi potkrijepila zaključak prema kojem je svrha tih pravila bila zaštita njegovih gospodarskih interesa. Tužitelj osobito tvrdi da se Komisija pogrešno oslonila na upućivanje na gospodarske interese iz verzije pravila o prihvatljivosti iz 2014. godine kako bi zaključila da su potonja imala za cilj isključiti sve organizatore konkurentskih natjecanja koji bi mogli utjecati na njegove gospodarske interese, iako iz okolnosti u kojima su ta pravila razrađena proizlazi da se njima nastojalo osigurati usklađenost svih natjecanja koja ulaze u tužiteljevu nadležnost sa zajedničkim standardima.
- 106 Kao što je to Komisija utvrdila u točkama 164. i 165. obrazloženja pobijane odluke, pravilo 102. stavak 1. točka (a) podtočka ii. od 2002. godine do izmjene 2016. godine propisivalo je da je uvjet prihvatljivosti bio namijenjen za osiguranje „odgovarajuće zaštite gospodarskih i drugih interesa ISU-a”. Osim toga, iz spisa proizlazi da je taj izraz uveden 2002. godine kako bi se „pojasnilo razloge pravila o prihvatljivosti”. Iz toga slijedi da je cilj zaštite gospodarskih interesa bio stariji od izmjene uvedene 2002. godine jer ga je ona samo pojasnila. Stoga je Komisija mogla, a da pritom ne počinu pogrešku u ocjeni, zaključiti da je taj cilj postojao od početka razdoblja kršenja 1998. godine do 2016. godine.
- 107 Suprotno tomu, Komisija je u točki 187. obrazloženja pobijane odluke pogrešno smatrala da, unatoč brisanju upućivanja na gospodarske interese u verziji pravila o prihvatljivosti iz 2016. godine, iz sadržaja navedene verzije proizlazi da se ona i dalje odnose na zaštitu tužiteljevih gospodarskih interesa. Naime, sama činjenica da se pravilom 102. stavkom 1. točkom (a) podtočkom ii., u njegovoj verziji iz 2016. godine povezuje izraz „drugi legitimni interesi tužitelja” s korištenjem tužiteljevih prihoda, ne dopušta da se smatra da pravila o prihvatljivosti od 2016. godine stvarno i prvenstveno nastoje zaštititi tužiteljeve gospodarske interese. Međutim, ta Komisijina pogreška ne može dovesti u pitanje analizu legitimnih ciljeva u pobijanoj odluci.
- 108 U tom pogledu valja istaknuti da je legitimno smatrati, kao što to tvrdi tužitelj (vidjeti točku 105. ove presude), da je, uzimajući u obzir posebnost sporta, potrebno osigurati da sportska natjecanja budu u skladu sa zajedničkim standardima čiji je cilj, među ostalim, zajamčiti pravičnost odvijanja natjecanja i zaštitu fizičkog i moralnog integriteta sportaša. Tužitelj je, osim toga, mogao razumno smatrati da je sustav prethodnog odobrenja, namijenjen osiguranju toga da svaki organizator poštuje takve standarde, bio mehanizam koji je prikladan za osiguranje ostvarenja takvog cilja.
- 109 Osim toga, čak i pod pretpostavkom da se dokaže da pravila o prihvatljivosti iz 2016. godine također imaju cilj zaštite tužiteljevih gospodarskih interesa, valja utvrditi da činjenica da savez teži zaštitu svojih gospodarskih interesa nije sama po sebi protivna tržišnom natjecanju. Naime, kao što je to Komisija priznala na raspravi, postizanje gospodarskih ciljeva svojstveno je svakom poduzetniku, uključujući sportskom savezu kada obavlja gospodarsku djelatnost.
- 110 Međutim, kao što je to Komisija pravilno istaknula u točkama 255. do 258. obrazloženja pobijane odluke, sustav prethodnog odobrenja, kako ga je u ovom slučaju osmislio tužitelj, prekoračuje ono što je nužno za postizanje cilja da se osigura da sportska natjecanja budu u skladu sa zajedničkim standardima. Naime, kao prvo, obavijest br. 1974 nameće vanjskim organizatorima određene obveze otkrivanja informacija financijske naravi koje prekoračuju ono što je nužno za postizanje navedenog cilja. U tom pogledu valja istaknuti da, iako otkrivanje okvirnog proračuna može biti opravdano potrebom da se osigura da vanjski organizator može organizirati natjecanje, tužitelj ne iznosi nikakav dokaz na temelju kojeg bi se moglo zaključiti da je otkrivanje cjelokupnog poslovnog plana nužno za

postizanje takvog cilja. Kao drugo, tužitelj nije pružio nikakvo opravdanje za činjenicu da sustav prethodnog odobrenja kako je formaliziran u obavijesti br. 1974 predviđa duži i stroži rok za podnošenje zahtjeva za odobrenje kada je riječ o natjecanju koje organizira treća osoba (vidjeti točku 14. ove presude). Kao treće, zahtjevi iz obavijesti br. 1974 nisu iscrpni i tužitelju ostavljaju široku marginu prosudbe za prihvaćanje ili odbijanje zahtjeva za otvoreno međunarodno natjecanje. Kao četvrto, obavijest br. 1974 ne predviđa precizan rok za obradu zahtjeva za odobrenje, što bi također moglo dovesti do arbitrarnog postupanja sa zahtjevima za odobrenje.

- 111 Iz toga slijedi da je Komisija, čak i ako se pogrešno oslonila na cilj zaštite tužiteljevih gospodarskih interesa što se tiče pravila o prihvatljivosti iz 2016., pravilno utvrdila neproporcionalnost sustava prethodnog odobrenja, osobito s obzirom na navodni drugi cilj koji se želi postići pravilima o prihvatljivosti, a to je usklađenost svih natjecanja sa zajedničkim standardima.
- 112 Kao drugo, tužitelj prigovara Komisiji da je smatrala da bi on mogao upotrijebiti svoje prihode kako bi podržao natjecanja koja organiziraju njegovi članovi dok svoja sredstva ne bi stavio na raspolaganje trećim osobama, kako bi zatim iz toga zaključila da se pravila o prihvatljivosti iz 2016. godine i dalje odnose na zaštitu njegovih gospodarskih interesa. Prema tužiteljevu mišljenju, iz toga proizlazi da Komisija od njega zahtijeva da financira natjecanja koja organiziraju treće osobe.
- 113 Međutim, u točkama 187. i 220. obrazloženja pobijane odluke Komisija je samo napomenula da se tužitelj ne može koristiti sredstvima koja potječu od doprinosa solidarnosti koji plaćaju i treće osobe kako bi financirao vlastita natjecanja i ona njegovih članova, dok tu istu pogodnost ne pruža trećim organizatorima.
- 114 Točno je, kao što to ističe tužitelj, da se sportski savez koji ima ograničene prihode može valjano pozvati na pravo korištenja doprinosa solidarnosti za financiranje natjecanja za koja smatra da ih se treba financirati, a uskratiti ga za druga natjecanja. Međutim, uzimajući u obzir njegovu ulogu organizatora natjecanja i imatelja ovlasti odobrenja natjecanja koja organiziraju treće osobe, tužitelj je dužan osigurati nenarušeno tržišno natjecanje među gospodarskim subjektima u smislu sudske prakse navedene u točkama 72. i 73. ove presude. Iz toga slijedi, kao što je to pravilno smatrala Komisija, da tužitelj ne može uvjetovati odobrenje natjecanja koja organiziraju treće osobe plaćanjem doprinosa solidarnosti koji će se koristiti za financiranje isključivo njegovih natjecanja i onih njegovih članova. Stoga treba odbiti tvrdnju da je Komisija od tužitelja zahtijevala da financira natjecanja koja organiziraju treće osobe, s obzirom na to da tužitelj nije iznio druge kritike protiv točaka 187. i 220. obrazloženja pobijane odluke o doprinosu solidarnosti.

3. Drugi elementi konteksta u koji su smještena pravila o prihvatljivosti

- 115 Tužitelj tvrdi da Komisija nije provela ozbiljnu analizu relevantnog tržišta s obzirom na njegov kontekst. Konkretno, smatra da je Komisija pogrešno odbila uzeti u obzir natjecanja u umjetničkom klizanju koja je odobrio.
- 116 Međutim, valja utvrditi da natjecanja u umjetničkom klizanju nisu dio relevantnog tržišta kako ga definira Komisija, odnosno svjetskog tržišta organizacije i komercijalnog iskorištavanja brzog klizanja, i da tužitelj ne osporava tu definiciju.
- 117 Točno je da je Sud presudio da u okviru analize ograničenja s obzirom na cilj valja uzeti u obzir svaki relevantni element, imajući na umu osobito narav predmetnih usluga, kao i stvarne uvjete funkcioniranja tržišta, vezano uz ekonomski ili pravni kontekst u koji je navedena koordinacija smještena, neovisno o tome pripada li takav element pod relevantno tržište (presuda od 11. rujna 2014., CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, t. 78.). Međutim, u predmetu koji je doveo do te sudske prakse postojale su interakcije između relevantnog tržišta i zasebnog povezanog tržišta, što u ovom slučaju nije utvrđeno. Sama okolnost da je tužitelj također nadležan za umjetničko klizanje i da

se ista pravila primjenjuju na dvije discipline nije dovoljna da bi se dokazale takve interakcije. Stoga Komisija nije trebala uzeti u obzir natjecanja koja je tužitelj odobrio na tržištu različitom od relevantnog tržišta.

- 118 Osim toga, kao što je to navedeno u točkama 86. do 89. ove presude, kako prije tako i nakon objave obavijesti br. 1974, pravila o prihvatljivosti nisu sadržavala potrebna jamstva za obavljanje tužiteljeve regulatorne funkcije koja bi omogućila trećim osobama učinkovit pristup relevantnom tržištu. S obzirom na nepostojanje objektivnih, transparentnih, nediskriminirajućih i provjerljivih kriterija odobrenja, tužiteljeva široka margina prosudbe za odobrenje ili odbijanje takvih natjecanja nipošto nije bila ograničena.
- 119 Iz toga slijedi da okolnost prema kojoj je tužitelj mogao odobriti natjecanja umjetničkog klizanja, čak i pod pretpostavkom da se radilo o stvarnim neovisnim natjecanjima, nije relevantna za analizu konteksta u koji su smještena pravila o prihvatljivosti jer ne dovodi u pitanje zaključak prema kojem tužiteljev sustav prethodnog odobrenja njemu omogućuje da naruši tržišno natjecanje na relevantnom tržištu davanjem prednosti svojim natjecanjima na štetu natjecanja koja nude treće osobe i da stoga ta pravila ne jamče učinkovit pristup tom tržištu.
- 120 S obzirom na sva prethodna razmatranja, Komisija je pravilno zaključila da pravila o prihvatljivosti imaju za cilj ograničiti tržišno natjecanje. Naime, s obzirom na njihov sadržaj i ciljeve kao i kontekst u kojem se nalaze pravila o prihvatljivosti, ona imaju dovoljan stupanj štetnosti da bi se smatralo da ograničavaju tržišno natjecanje s obzirom na cilj u smislu članka 101. UFEU-a.
- 121 Budući da je postojanje ograničenja tržišnog natjecanja s obzirom na cilj dovoljno potkrijepljeno ispitivanjem sadržaja i ciljeva pravila o prihvatljivosti kao i konteksta u kojem se ona nalaze, nije potrebno odlučiti o tužiteljevim argumentima o Komisijinim zaključcima koji se odnose na njegovu namjeru da isključi vanjske organizatore. Naime, budući da namjera nije nužan element za određivanje ograničavajućeg karaktera odluke udruženja poduzetnika s obzirom na cilj (vidjeti u tom smislu presudu od 6. travnja 2006., General Motors/Komisija, C-551/03 P, EU:C:2006:229, t. 77.), argumenti koje je tužitelj iznio protiv tog dijela ispitivanja ograničenja s obzirom na cilj su bespredmetni.
- 122 Stoga tužiteljev drugi i četvrti tužbeni razlog treba odbiti.
- 123 Budući da je Komisija ispravno utvrdila postojanje ograničenja s obzirom na cilj, nije potrebno istraživati njegove učinke na tržišno natjecanje (presude od 26. studenoga 2015., Maxima Latvija, C-345/14, EU:C:2015:784, t. 17., i od 20. siječnja 2016., Toshiba Corporation/Komisija, C-373/14 P, EU:C:2016:26, t. 25.). Stoga nije potrebno ispitivati osnovanost trećeg tužbenog razloga koji je istaknuo tužitelj, a koji se temelji na tome da je Komisija pogrešno zaključila da pravila o prihvatljivosti imaju za učinak ograničavanje tržišnog natjecanja.

C. Peti tužbeni razlog, koji se temelji na tome da odluka koja se odnosi na Veliku nagradu Dubaija iz 2014. godine ne ulazi u teritorijalno područje primjene članka 101. UFEU-a

- 124 Tužitelj tvrdi da odluka o neodobrenju Velike nagrade Dubaija ne ulazi u teritorijalno područje primjene članka 101. UFEU-a, s obzirom na to da se to natjecanje trebalo odvijati izvan područja Europskog gospodarskog prostora (EGP).
- 125 Najprije valja podsjetiti da se, prema sudskoj praksi, Komisijina nadležnost za utvrđivanje i kažnjavanje ponašanja koje se odvijalo izvan Unije na temelju pravila međunarodnog javnog prava može utvrditi ili s obzirom na kriterij provedbe ili s obzirom na kriterij kvalificiranih učinaka (presuda od 6. rujna 2017., Intel/Komisija, C-413/14 P, EU:C:2017:632, t. 40. i 47.). Na temelju kriterija provedbe, Komisijina nadležnost opravdava se mjestom u kojem je provedeno ponašanje koje se stavlja na teret (presuda od 31. ožujka 1993., Ahlström Osakeyhtiö i dr./Komisija, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85,

C-117/85 i C-125/85 do C-129/85, EU:C:1993:120, t. 16.). U skladu s kriterijem kvalificiranih učinaka, Komisija također može opravdati svoju nadležnost ako postupanje može proizvesti trenutačne, bitne i predvidljive učinke na području Unije (vidjeti u tom smislu presudu od 6. rujna 2017., Intel/Komisija, C-413/14 P, EU:C:2017:632, t. 48. do 53.).

- 126 U ovom slučaju Komisija je u članku 1. izreke pobijane odluke zaključila da je tužitelj „povrijedio članak 101. UFEU-a time što je usvojio i primijenio pravila o prihvatljivosti [...]”. Taj zaključak treba tumačiti s obzirom na obrazloženje pobijane odluke.
- 127 U tom pogledu valja utvrditi da, iako je točno da se pobijanom odlukom u više navrata kritizira odluka koju je tužitelj donio u slučaju Velike nagrade Dubaija, ona se ipak ne odnosi na odluku o odbijanju te Velike nagrade kao takve. Naime, Komisija je iskoristila tužiteljevo odbijanje da odobri Veliku nagradu Dubaija samo da bi ilustrirala način na koji on u praksi primjenjuje pravila o prihvatljivosti (vidjeti između ostalog točke 175., 176., 199. do 205., 232. do 235., i 243. obrazloženja pobijane odluke).
- 128 Stoga, s obzirom na to da se pobijana odluka odnosi na pravila o prihvatljivosti, a ne na Veliku nagradu Dubaija, relevantno pitanje nije je li se to natjecanje dogodilo unutar ili izvan područja EGP-a, nego je li Komisija bila nadležna na temelju sudske prakse navedene u točki 125. ove presude odlučivati o usklađenosti pravila o prihvatljivosti s člankom 101. UFEU-a.
- 129 U tom pogledu valja utvrditi da, uzimajući u obzir osobito stroge i neproporcionalne sankcije koje su predviđene u slučaju sudjelovanja klizača na natjecanjima koja nije odobrio tužitelj i nepostojanje objektivnih, transparentnih, nediskriminirajućih i provjerljivih kriterija odobrenja, pravila o prihvatljivosti sprječavaju klizače da ponude svoje usluge organizatorima međunarodnih natjecanja u brzom klizanju koja on nije odobrio i, stoga, navedene organizatore da se koriste njihovim uslugama za konkurentska natjecanja u ili izvan EGP-a. Slijedom toga, pravila o prihvatljivosti mogu proizvesti trenutačne, bitne i predvidljive učinke na području Unije u smislu sudske prakse navedene u točki 125. ove presude. Stoga je Komisija u ovom slučaju bila nadležna za donošenje pobijane odluke i njome nije bilo povrijeđeno teritorijalno područje primjene članka 101. UFEU-a.
- 130 Iz toga slijedi da peti tužbeni razlog valja odbiti kao neosnovan.

D. Šesti tužbeni razlog, koji se protivi zaključku da se tužiteljevim pravilnikom o arbitraži povećavaju ograničenja tržišnog natjecanja

- 131 Svojim šestim tužbenim razlogom tužitelj tvrdi da je zaključak iz odjeljka 8.7. pobijane odluke, prema kojem njegov pravilnik o arbitraži povećava ograničenja tržišnog natjecanja uzrokovana pravilima o prihvatljivosti, neosnovan i da ga ne bi trebalo uzeti u obzir.
- 132 U odnosu na taj šesti tužbeni razlog Komisija se najprije poziva na zapreku vođenju postupka koja se temelji na tome da tužitelj uopće nije zahtijevao poništenje zaključka o pravilniku o arbitraži. Osim toga, Komisija je na raspravi izjavila da odjeljak 8.7. pobijane odluke predstavlja analizu koju je provela podredno i da zaključak tog odjeljka, koji se odnosi na pravilnik o arbitraži, stoga nije dio utvrđene povrede. S obzirom na tu izjavu, proizlazi da Komisija zahtijeva od Općeg suda da odbije taj tužbeni razlog kao bespredmetan. Naime, u skladu sa sudskom praksom, pitanje bespredmetnosti istaknutog tužbenog razloga odnosi se na to može li, u slučaju da je osnovan, dovesti do poništenja koje traži tužitelj, a ne na interes koji tužitelj može imati za podnošenje takve tužbe ili pak za isticanje određenog tužbenog razloga, uzimajući u obzir da se ta pitanja odnose na dopuštenost tužbe odnosno dopuštenost tužbenog razloga (presuda od 21. rujna 2000., EFMA/Vijeće, C-46/98 P, EU:C:2000:474, t. 38.).
- 133 Podredno, Komisija u odgovoru na tužbu također tvrdi da je šesti tužbeni razlog u svakom slučaju neosnovan.

1. Relevantnost šestog tužbenog razloga

- 134 U odgovoru na pitanje koje mu je postavljeno na raspravi, tužitelj je potvrdio da se njegovim zahtjevom za zanemarivanje odjeljka 8.7. pobijane odluke zapravo tražilo poništenje pobijane odluke u dijelu u kojem se ona temelji na razmatranjima iznesenima u toj točki.
- 135 Članak 1. pobijane odluke određuje da je tužitelj povrijedio „članak 101. [UFEU-a] i članak 53. Sporazuma o EGP-u time što je usvojio i primijenio pravila o prihvatljivosti, osobito pravila 102. i 103. Općih propisa ISU-a iz 2014. i Općih propisa ISU-a iz 2016. u pogledu brzog klizanja”. Osim toga, iz odjeljka 8.6. pobijane odluke, naslovljenog „Zaključak o članku 101. [UFEU-a] i članku 53. stavku 1. Sporazuma o EGP-u”, proizlazi da se članak 1. izreke temelji na obrazloženju iz odjeljaka 8.3. do 8.5. pobijane odluke.
- 136 S druge strane, ocjene koje se odnose na pravilnik o arbitraži nalaze se u odjeljku koji slijedi nakon zaključka o postojanju ograničenja tržišnog natjecanja, odnosno u odjeljku 8.7. pobijane odluke. U tom odjeljku Komisija nije zaključila da pravilnik o arbitraži predstavlja samostalnu povredu prava tržišnog natjecanja, nego samo da povećava ograničenja tržišnog natjecanja koja su posljedica pravila o prihvatljivosti.
- 137 Iz toga slijedi da je, kao što je to Komisija priznala na raspravi, s obzirom na utvrđenu povredu, odjeljak 8.7. pobijane odluke, koji se odnosi na pravilnik o arbitraži, nepotreban s obzirom na to da, čak i pod pretpostavkom da je taj odjeljak zahvaćen pogreškom, on ne bi doveo u pitanje postojanje ograničenja tržišnog natjecanja kao takvog. Stoga okolnost da je taj odjeljak nezakonit ne može dovesti do poništenja članka 1. izreke pobijane odluke. Stoga je tužiteljev šesti tužbeni razlog bespredmetan u dijelu u kojem je istaknut u prilog zahtjevu za poništenje članka 1. izreke pobijane odluke.
- 138 Međutim, u skladu s člankom 2. pobijane odluke, tužitelj je među ostalim dužan prekinuti povredu iz članka 1. i suzdržati se od ponavljanja bilo koje radnje ili prakse s jednakim ciljem ili učinkom. Taj članak treba tumačiti s obzirom na točke 338. do 342. obrazloženja pobijane odluke, kojima se određuju mjere koje tužitelj treba poduzeti kako bi ispunio svoju obvezu otklanjanja povrede. Međutim, Komisija je u tim točkama navela da je tužitelj u biti mogao otkloniti povredu zadržavajući svoj sustav prethodnog odobrenja samo ako je uveo značajne izmjene ne samo pravila o prihvatljivosti i obavijesti br. 1974 nego i svojeg pravilnika o arbitraži.
- 139 Stoga je Komisija uvjetovala zakonitost zadržavanja tužiteljeva sustava prethodnog odobrenja bitnom izmjenom, među ostalim, njegova pravilnika o arbitraži. Iz toga slijedi da je odjeljak 8.7. pobijane odluke dio nužne potpore iz članka 2. njezine izreke.
- 140 Stoga je, suprotno onomu što tvrdi Komisija, šesti tužbeni razlog relevantan u dijelu u kojem je istaknut u prilog zahtjevu za poništenje članka 2. pobijane odluke.

2. Meritum

- 141 Što se tiče osnovanosti tog tužbenog razloga, tužitelj tvrdi da odjeljak 8.7. pobijane odluke u biti sadržava dvije pogreške u ocjeni. S jedne strane, Komisija je pogrešno zaključila da pravilnik o arbitraži otežava djelotvornu sudsku zaštitu protiv tužiteljeve odluke koja bi mogla biti protutržišna. S druge strane, smatra da taj odjeljak nije relevantan jer Komisija ne smatra da primjena CAS-ova arbitražnog postupka predstavlja povredu članka 101. UFEU-a.
- 142 Kao što proizlazi iz točke 132. ove presude, Komisija priznaje da pravilnik o arbitraži ne predstavlja povredu članka 101. UFEU-a. Međutim, ona brani ocjenu iz odjeljka 8.7. pobijane odluke i odgovara da je bila ovlaštena provesti spornu analizu.

- 143 Komisija u svojim podnescima osobito tvrdi da je pravilnik o arbitraži mogla smatrati otegotnom okolnošću u smislu točke 28. Smjernica o metodi za utvrđivanje kazni koje se propisuju u skladu s člankom 23. stavkom 2. točkom (a) Uredbe br. 1/2003 (SL 2006., C 210, str. 2.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 4., str. 58.), u daljnjem tekstu: Smjernice iz 2006., u slučaju da je odlučila izreći takvu kaznu.
- 144 Ipak, u pobijanoj odluci ne upotrebljava se pojam otegotne okolnosti i ne upućuje na Smjernice iz 2006.
- 145 Međutim, valja podsjetiti da je Komisija, nakon što je zaključila da pravila o prihvatljivosti ograničavaju tržišno natjecanje, zatim utvrdila da se pravilnikom o arbitraži povećavaju ograničenja koja su njima uzrokovana. Osim toga, ona je u biti smatrala da, u slučaju održavanja sustava prethodnog odobrenja, pravila o prihvatljivosti, obavijest br. 1974 i pravilnik o arbitraži moraju biti bitno izmijenjeni.
- 146 Stoga, iako je točno da Komisija nije izrekla novčanu kaznu u ovom slučaju, nakon što je to namjeravala učiniti u fazi obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama, činjenica da je smatrala da je pravilnik o arbitraži povećao ograničenja uzrokovana pravilima o prihvatljivosti dovela ju je do proširenja dosega obveza koje se stavljaju na teret tužitelju, čime je uvjetovala zakonitost zadržavanja njegova sustava prethodnog odobrenja osobito izmjenom tog pravilnika.
- 147 Komisija je tako u biti i dalje slijedila logiku Smjernica iz 2006. o uzimanju u obzir otegotnih okolnosti prilikom izračuna novčanih kazni, iako, konačno, u pobijanoj odluci nije izrekla novčanu kaznu.
- 148 Međutim, čak i pod pretpostavkom da je Komisija, kao što to tvrdi, proširila obveze na teret tužitelja oslanjajući se na Smjernice iz 2006. i da se stoga može pozvati na primjenu tih smjernica a da pritom nije provela izmjenu obrazloženja, valja smatrati da je ona pogrešno smatrala da je pravilnik o arbitraži otegotna okolnost u smislu Smjernica iz 2006.
- 149 U tom pogledu valja podsjetiti da, iako je točno da smjernice nisu pravni temelj odluka koje donosi Komisija, činjenica je da se Komisija donošenjem takvih pravila postupanja i najavivši njihovom objavom da će ih primjenjivati, samu sebe ograničila u izvršavanju svoje diskrecijske ovlasti. Prema tome, ona ne može odstupiti od tih pravila jer bi u protivnom, ovisno o slučaju, bila sankcionirana zbog povrede općih pravnih načela, kao što su jednako postupanje ili zaštita legitimnih očekivanja. Ne može se stoga isključiti da bi pod određenim uvjetima i ovisno o sadržaju, takva pravila opće primjene mogla proizvesti pravne učinke (vidjeti u tom smislu presudu od 28. lipnja 2005., Dansk Rørindustri i dr. protiv Komisije, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P, EU:C:2005:408, točke 209. do 211.).
- 150 Točka 28. Smjernica iz 2006. glasi kako slijedi:

„Osnovni iznos može se povisiti ako Komisija utvrdi postojanje otegotnih okolnosti, kao što su:

- ako poduzetnik nastavi s istom ili sličnom povredom ili je ponovi nakon što je Komisija ili nacionalno tijelo nadležno za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdilo da je poduzetnik prekršio [članak 101. UFEU-a] ili [članak 102. UFEU-a]: osnovni iznos povisuje se za do 100 % za svaki utvrđeni slučaj takve povrede,
- odbijanje suradnje s Komisijom ili ometanje Komisije u provedbi njezinih istraga,
- uloga predvodnika ili pokretača povrede; Komisija također osobito pozornost posvećuje svim mjerama kojima je cilj bio prisiliti druge poduzetnike na sudjelovanje u povredi i/ili svim mjerama osvete poduzetima protiv drugih poduzetnika s ciljem provedbe ponašanja koje predstavlja povredu.”

- 151 Uporaba izraza „kao što su” u točki 28. prvom stavku Smjernica iz 2006. upućuje na to da je riječ o netaksativnom popisu otegotnih okolnosti (vidjeti u tom smislu presudu od 11. srpnja 2013., Team Relocations i dr./Komisija, C-444/11 P, neobjavljenu, EU:C:2013:464, t. 105.).
- 152 Međutim, valja utvrditi da je otegotnim okolnostima koje se nalaze na popisu iz točke 28. Smjernica iz 2006. zajedničko to da opisuju nezakonita ponašanja ili okolnosti koje čine povredu štetnijom i koje opravdavaju posebnu osudu koja se očituje u povećanju kazne izrečene odgovornom poduzetniku. Naime, u točki 4. Smjernica iz 2006. ovlast Komisije da izriče novčane kazne na dovoljno odvratajućoj razini podrazumijeva potrebu prilagođavanja osnovnog iznosa svake novčane kazne uzimajući u obzir, među ostalim, moguće otegotne okolnosti povrede.
- 153 Iz toga slijedi da samo nezakonita ponašanja ili okolnosti koje povredu čine štetnijom, poput triju okolnosti navedenih u točki 28. Smjernica, mogu opravdati povećanje novčane kazne izrečene za povredu prava tržišnog natjecanja Unije jer nikoga ne treba odvratiti od zakonitog ili neškodljivog ponašanja.
- 154 Međutim, u ovom slučaju, kao prvo, valja istaknuti, kao što to Komisija priznaje u točki 269. obrazloženja pobijane odluke, da je arbitraža općenito prihvaćena metoda rješavanja sporova s obvezujućim učinkom i da činjenica da je ugovorena arbitražna klauzula sama po sebi ne ograničava tržišno natjecanje.
- 155 Kao drugo, kao što to proizlazi iz točke 286. obrazloženja pobijane odluke i suprotno onomu što tvrdi tužitelj, valja utvrditi da Komisija nije smatrala da je pravilnikom o arbitraži povrijeđeno pravo sportaša na pošteno suđenje.
- 156 Kao treće, valja naglasiti da se obvezna priroda arbitraže i činjenica da pravilnik o arbitraži dodjeljuje CAS-u isključivu nadležnost za rješavanje sporova koji se odnose na tužiteljeve odluke o neprihvatljivosti mogu opravdati legitimnim interesima povezanim sa specifičnom prirodom sporta. U tom pogledu valja istaknuti da je Europski sud za ljudska prava odlučio u tom smislu u predmetu koji se, među ostalim, odnosio na pravilnik o arbitraži. Prepoznao je da postoji jasan interes da se sporovi koji nastanu u okviru profesionalnog sporta, osobito sporovi s međunarodnim obilježjem, mogu pokrenuti pred specijaliziranim sudom koji može donijeti odluku brzo i ekonomično. Dodao je da su međunarodna sportska događanja na visokoj razini u različitim zemljama organizirale organizacije sa sjedištem u različitim državama i da su često otvorena za sportaše iz cijelog svijeta. U tom kontekstu, korištenje jedinstvenog i specijaliziranog međunarodnog arbitražnog suda olakšava određenu postupovnu ujednačenost i jača pravnu sigurnost (ESLJP, 2. listopada 2018., Mutu i Pechstein protiv Švicarske, CE:ECHR:2018:1002JUD004057510, t. 98.).
- 157 Kao četvrto, valja podsjetiti da je Sud već presudio da svatko može pred nacionalnim sudom zahtijevati naknadu pretrpljene štete kada postoji uzročna veza između te štete i zabranjenog sporazuma ili djelovanja zabranjenog člankom 101. UFEU-a (presuda od 5. lipnja 2014., Kone i dr., C-557/12, EU:C:2014:1317, t. 22.).
- 158 Pravo svake osobe da zahtijeva naknadu takve štete zapravo osnažuje operativni karakter pravila tržišnog natjecanja Unije i može odvratiti od sporazuma ili djelovanja, često prikrivenih, koji mogu ograničiti ili narušiti tržišno natjecanje, pridonoseći na taj način održavanju stvarnog tržišnog natjecanja u Europskoj uniji (presuda od 20. rujna 2001., Courage i Crehan, C-453/99, EU:C:2001:465, t. 27., i od 5. lipnja 2014., Kone i dr., C-557/12, EU:C:2014:1317, t. 23.).
- 159 U ovom slučaju, iako je točno da pravilnik o arbitraži ne dopušta klizačima da pred nacionalnim sudom podnesu tužbu za poništenje odluke o neprihvatljivosti kojom se povređuje članak 101. stavak 1. UFEU-a, klizači ipak mogu podnijeti tužbu za naknadu štete pred nacionalnim sudom ako to žele, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točkama 157. i 158. ove presude. Osim toga, vanjski organizatori također mogu podnijeti tužbu za naknadu štete ako smatraju da se odlukom o odbijanju

odobrenja povređuje članak 101. stavak 1. UFEU-a. U takvim slučajevima nacionalni sud nije vezan ocjenom CAS-a o spojivosti odluke o neprihvatljivosti ili odbijanju odobrenja s pravom tržišnog natjecanja Unije i, ovisno o slučaju, može Sudu uputiti zahtjev za prethodnu odluku u skladu s člankom 267. UFEU-a.

- 160 Osim toga, valja istaknuti da klizači i vanjski organizatori koji su bili predmet odluke o neprihvatljivosti ili odbijanju odobrenja protivnog članku 101. stavku 1. UFEU-a također mogu podnijeti pritužbu nacionalnom tijelu nadležnom za tržišno natjecanje ili Komisiji, kao što su to učinili podnositelji pritužbe u ovom slučaju. Ako bi tijelo zaduženo za predmet moralo donijeti odluku, ona bi i dalje, ovisno o slučaju, mogla biti predmet nadzora pred sudovima Unije. Naime, sudovi Unije mogli bi odlučivati o takvom pitanju u okviru tužbe za poništenje podnesene protiv Komisijine odluke ili povodom zahtjeva za prethodnu odluku nacionalnog suda kojem je podnesena tužba protiv odluke nacionalnog tijela nadležnog za tržišno natjecanje.
- 161 Iz razmatranja sadržanih u točkama 157. do 160. ove presude proizlazi da, suprotno onomu što ističe Komisija, primjena CAS-ova arbitražnog sustava ne može ugroziti punu učinkovitost prava tržišnog natjecanja Unije.
- 162 Sudska praksa koju je navela Komisija ne dovodi u pitanje taj zaključak. Naime, za razliku od okolnosti o kojima je riječ u predmetu u kojem je donesena presuda od 6. ožujka 2018., *Achmea* (C-284/16, EU:C:2018:158, t. 55.), uspostava CAS-a ne proizlazi iz ugovora kojim su države članice pristale izuzeti iz nadležnosti vlastitih sudova i, prema tome, iz sustava pravnih lijekova koji im članak 19. stavak 1. drugi podstavak UFEU-a nalaže da uspostave u područjima obuhvaćenima pravom Unije, sporove koji se mogu odnositi na primjenu ili tumačenje prava tržišnog natjecanja.
- 163 Iz prethodno navedenog proizlazi da činjenica da je pravilnikom o arbitraži CAS-u dodijeljena isključiva nadležnost za nadzor zakonitosti odluka o neprihvatljivosti i činjenica da je arbitraža u ovom slučaju obvezna nisu nezakonite okolnosti koje čine povredu utvrđenu u ovom slučaju štetnijom, kao što su okolnosti navedene u točki 28. Smjernica iz 2006. Stoga Komisija nije mogla smatrati da pravilnik o arbitraži predstavlja otegotnu okolnost i, prema tome, nije mogla zaključiti da povećava ograničenja tržišnog natjecanja uzrokovana pravilima o prihvatljivosti.
- 164 Iz toga slijedi da valja prihvatiti tužiteljev šesti tužbeni razlog, koji se temelji na tome da je zaključak iz odjeljka 8.7. pobijane odluke neosnovan.

E. Sedmi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 7. stavka 1. druge rečenice Uredbe br. 1/2003

- 165 Svojim sedmim tužbenim razlogom tužitelj osporava zakonitost članka 2. pobijane odluke, pri čemu u biti tvrdi da je Komisija povrijedila članak 7. Uredbe br. 1/2003 izrekavši mu korektivne mjere koje nemaju nikakve veze s navodnom povredom. Konkretno, tužitelj tvrdi da mu je Komisija pogrešno naložila, protivno članku 7. stavku 1. Uredbe br. 1/2003, da izmjeni pravila o prihvatljivosti, iako aspekti pravila na koje se te izmjene moraju odnositi nisu predstavljali povrede. Isto tako, s obzirom na to da Komisija nije utvrdila da pravilnik o arbitraži predstavlja povredu, ona mu ne može naložiti da ga izmijeni.
- 166 Komisija odgovara da tužitelju nije izrekla korektivne mjere. Ona tvrdi da je od tužitelja samo zahtijevala da otkloni povredu u skladu s člankom 7. stavkom 1. prvom rečenicom Uredbe br. 1/2003, ostavljajući mu izbor u pogledu načina otklanjanja povrede.

167 Valja podsjetiti da članak 7. stavak 1. Uredbe br. 1/2003 propisuje:

„Kada Komisija, postupajući po pritužbi ili po službenoj dužnosti, utvrdi da postoji povreda [članaka 101. ili 102. UFEU-a], može odlukom zahtijevati od poduzetnika i udruženja poduzetnika da takvu povredu otklone. U tu svrhu, Komisija im može odrediti mjere i uvjete – mjere praćenja poslovanja ili strukturne mjere koje su proporcionalne počinjenoj povredi propisa i koje su neophodne kako bi se povreda uspješno otklonila. [...]”

168 Uvjet iz te odredbe prema kojem korektivne mjere moraju biti proporcionalne počinjenoj povredi znači da troškovi nametnuti poduzetnicima za otklanjanje povrede prava tržišnog natjecanja ne smiju prelaziti granice onoga što je prikladno i nužno za postizanje zadanog cilja, i to ponovne uspostave zakonitosti u odnosu na pravila koja su u ovom slučaju prekršena (presuda od 6. travnja 1995., RTE i ITP/Komisija, C-241/91 P i C-242/91 P, EU:C:1995:98, t. 93.).

169 U skladu s člankom 2. pobijane odluke, Komisija je naložila tužitelju da stvarno otkloni utvrđenu povredu i da se u budućnosti suzdrži od poduzimanja bilo kakve mjere s istim ili sličnim ciljem ili učinkom. U točki 339. obrazloženja pobijane odluke Komisija je navela da postoji „više od jednog načina” da se stvarno otkloni utvrđena povreda, a zatim je utvrdila dva. Tako je, s jedne strane, smatrala da tužitelj može ukinuti svoj sustav prethodnog odobrenja i sustav sankcija koji se na njega odnosi. S druge strane, čak i ako bi tužitelj odlučio zadržati svoj sustav prethodnog odobrenja, Komisija je u točki 339. obrazloženja pobijane odluke navela da bi ona mogla učinkovito otkloniti povredu „jedino” na način da bitno izmijeni pravila o prihvatljivosti, „pravilnik o arbitraži ISU-a” i kriterije odobrenja utvrđene u obavijesti br. 1974, navodeći niz koraka koje bi tužitelj trebao poduzeti kako bi to učinio.

170 Najprije treba utvrditi da, s obzirom na to da je Komisija u ovom slučaju pravilno utvrdila postojanje ograničenja s obzirom na cilj, ovaj tužbeni razlog treba odbiti u dijelu u kojem se njime Komisiji prigovara da je tužitelju nametnula mjere koje nisu odgovarale utvrđenju povrede.

171 Nasuprot tomu, kao što je to Komisija istaknula na raspravi u odgovoru na pisano pitanje Općeg suda, pravilnik o arbitraži nije sastavni dio utvrđene povrede i, kao što to proizlazi iz točke 163. ove presude, Komisija je pogrešno smatrala da je on povećao tu povredu.

172 Međutim, u točki 339. obrazloženja pobijane odluke Komisija je smatrala da je zadržavanje sustava prethodnog odobrenja moguće samo ako tužitelj izmijeni pravilnik o arbitraži (vidjeti točku 169. ove presude). Takav razlog, u vezi s člankom 2. pobijane odluke, kojim se tužitelju nalaže da otkloni povredu i da Komisiji priopći mjere poduzete u tom pogledu, ima obvezujući doseg, čak i pod pretpostavkom, kao što to tvrdi Komisija, da taj zahtjev za izmjenom pravilnika o arbitraži ne predstavlja „korektivnu mjeru” u smislu članka 7. stavka 1. druge rečenice Uredbe br. 1/2003.

173 Iz prethodno navedenog proizlazi da je Komisija od tužitelja pogrešno zahtijevala da izmijeni pravilnik o arbitraži koji ne povećava težinu utvrđene povrede i koji, štoviše, nije njezin sastavni dio.

174 Stoga valja djelomično prihvatiti sedmi tužbeni razlog u dijelu u kojem je Komisija zahtijevala bitnu izmjenu pravilnika o arbitraži u slučaju zadržavanja sustava prethodnog odobrenja, a u preostalom dijelu ga odbiti.

F. Osmi tužbeni razlog, koji se temelji na tome da je propisivanje periodičnih novčanih kazni bez pravne osnove

175 Tužitelj tvrdi da mu Komisija ne može izreći periodične novčane kazne iz dvaju razloga. S jedne strane, izrečene korektivne mjere su nejasne i neprecizne te, s druge strane, nisu povezane s utvrđenom povredom.

- 176 Kao prvo, kao što proizlazi iz ispitivanja sedmog tužbenog razloga, Komisija je pružila dovoljno precizne podatke o mjerama koje tužitelj treba poduzeti kako bi otklonio utvrđenu povredu. Stoga treba odbiti tužiteljev argument prema kojem Komisija nije mogla izreći periodične novčane kazne s obzirom na nejasnoću i nepreciznost navedenih mjera.
- 177 Kao drugo, valja podsjetiti da, u skladu s člankom 24. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 1/2003, kada Komisija donese odluku na temelju članka 7. navedene uredbe, ona može poduzetnicima i udruženjima poduzetnika izreći periodične novčane kazne kako bi ih prisilila da otklone povredu odredaba članka 101. ili 102. UFEU-a. Međutim, kao što je izneseno u okviru sedmog tužbenog razloga, pravilnik o arbitraži nije dio utvrđene povrede, tako da Komisija nije mogla od tužitelja zahtijevati da ga izmijeni i stoga nije mogla izreći periodične novčane kazne koje su povezane sa zahtjevom za izmjenu navedenog pravilnika.
- 178 Stoga osmi tužbeni razlog treba djelomično prihvatiti u dijelu u kojem se odnosi na određivanje periodičnih novčanih kazni u slučaju neizmjene pravilnika o arbitraži, a u preostalom dijelu ga odbiti.

V. Zaključak o ishodu tužbe

- 179 Valja odbiti tužiteljev zahtjev u dijelu koji se odnosi na poništenje članka 1. pobijane odluke.
- 180 Nasuprot tomu, iz analize šestog i sedmog tužbenog razloga proizlazi da je Komisija pogrešno zaključila da pravilnik o arbitraži povećava ograničenja tržišnog natjecanja koja su posljedica pravila o prihvatljivosti i da je zahtijevala bitnu izmjenu navedenog pravilnika, iako on nije bilo sastavni dio povrede utvrđene u članku 1. pobijane odluke. Stoga valja djelomično poništiti članak 2. pobijane odluke.
- 181 Naposljetku, iz analize osmog tužbenog razloga proizlazi da posljedično valja djelomično poništiti članak 4. pobijane odluke, kojim su predviđene periodične novčane kazne u slučaju nepoštovanja članka 2., s obzirom na to da je on povezan sa zahtjevom izmjene pravilnika o arbitraži.

Troškovi

- 182 U skladu s člankom 134. stavkom 3. Poslovnika, ako stranke djelomično uspiju u svojim zahtjevima, svaka stranka snosi vlastite troškove.
- 183 U ovom slučaju, budući da tužitelj nije uspio u svojem zahtjevu za poništenje članka 1. pobijane odluke i da je djelomično uspio u svojem zahtjevu za poništenje članaka 2. i 4. navedene odluke, valja odlučiti da će svaka stranka snositi vlastite troškove.
- 184 Sukladno odredbama članka 138. stavka 3. Poslovnika, Opći sud može odlučiti da intervenijent koji nije država članica ili institucija snosi vlastite troškove. U okolnostima ovog spora intervenijentima treba naložiti snošenje vlastitih troškova.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (četvrto prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Poništavaju se članci 2. i 4. Odluke Komisije C (2017) 8230 *final* od 8. prosinca 2017. u vezi s postupkom primjene članka 101. UFEU-a i članka 53. Sporazuma o EGP-u (predmet AT/40208 – Pravila o prihvatljivosti Međunarodnog klizačkog saveza) u dijelu u kojem se**

Komisija, naloživši International Skating Unionu da otkloni utvrđenu povredu pod prijetnjom periodičke novčane kazne, poziva na pravilnik o arbitraži i zahtijeva njegovu izmjenu u slučaju zadržavanja sustava prethodnog odobrenja.

- 2. U preostalom dijelu tužba se odbija.**
- 3. International Skating Union i Europska komisija snosit će vlastite troškove.**
- 4. European Elite Athletes Association, Jan Hendrik Tuitert i Niels Kersholt snosit će vlastite troškove.**

Gervasoni

Madise

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 16. prosinca 2020.

Potpisi